

Prof. J. Nathans

Het MAB vóór 50 jaar

april 1932

Aan het proces tegen Lord Kysant en de accountant Morland van de Royal Mail Steam Packet Co. wordt thans een redactioneel artikel gewijd. De lord werd ervan beschuldigd over 1926 en 1927 jaarrekeningen te hebben gepubliceerd 'which he knew to be false in a material particular, with intent to defraud the shareholders'; Morland was de auditor van de R.M.S.P. Deze beroemd dan wel berucht geworden 'case' waarbij in het proces vele beharzenswaardige oordelen werden gegeven over jaarrekening, prospectus en accountant wordt één van de bakens bij het uitzetten van een betere koers in Engeland en ook wel daarbuiten.

Ook de case Ultramares Corporation versus Touche, Niven & Co, Chartered Accountants te New York – welke eveneens in het aprilnummer wordt behandeld – kreeg zo'n bakenfunctie. Ultramares sprak de accountants aan voor een geleden verlies uit hoofde van een gegeven geldlening aan derden en van wie de goedgekeurde balans achteraf frauduleus bleek te zijn. Hoewel de accountants onachtzaam werden bevonden, gingen zij tengevolge van wetsinterpretatie vrij uit; niettemin werd een en ander schadelijk voor het beroep geacht.

Subsidiar werd gesteld dat de accountants oneerlijk waren geweest; de rechter was inderdaad van mening dat onachtzaamheid zo'n omvang kan aannemen dat van oneerlijkheid kan worden gesproken. Spijtig kwam het echter niet tot een uitspraak omdat partijen het geschil buitengerechtelijk regelden.

Drs. A. Robles was vóór en zelfs tijdens de tweede wereldoorlog een veel gezocht opleider en repetitor voor de accountantsstudie. Na de oorlog was hij nog slechts korte tijd als zodanig werkzaam en hij hield zich bovendien met andere besognes bezig voordat hij naar de V.S. emigreerde en vrijwel uit het oog verdween. Hij deed in dit MAB-nummer zijn naam eer aan met de bespreking van het tot boek geworden proefschrift van Belle. Zelfs na een halve eeuw heeft deze niets van zijn frisheid verloren.

In het repertorium komt M.C. Wintersteyn voor met 'Banken, hare boekhouding en organisatie'; dit boek zal tot in lengte van dagen op de literatuurlijsten van verschillende onderwijsinstellingen voorkomen, hetgeen veelzeggend was voor de kwaliteit. Voor vele studerende was dit standaard-

werk door zijn veelomvattendheid en de, van de meer gangbare organisatietypen veelal afwijkende stof, zwaar te verteren en daardoor ook, ten onrechte, een beruchte titel.

Bij de redactie van examenvraagstukken pleegt men kwantitatieve gegevens te ontleneu dan wel te toetsen aan de in het maatschappelijk leven voorkomende verhoudingen. Vandaar dat die oude examenopgaven vaak een beeld geven van de omstandigheden van destijds. Zo vermeldt thans een controleleer-opgave die betrekking heeft op het gebeuren in een ziekenhuis met 150 bedden, hoogtezon-, Röntgen- en diathermiekamers alsmede een polikliniek het volgende personeelsbestand: geneesheer-directeur, adjunct-directrice, administrateur, 10 personen huishouding, 10 personen keuken en 80 verpleegsters. Tarieven en salarissen werden jammer genoeg niet vermeld.